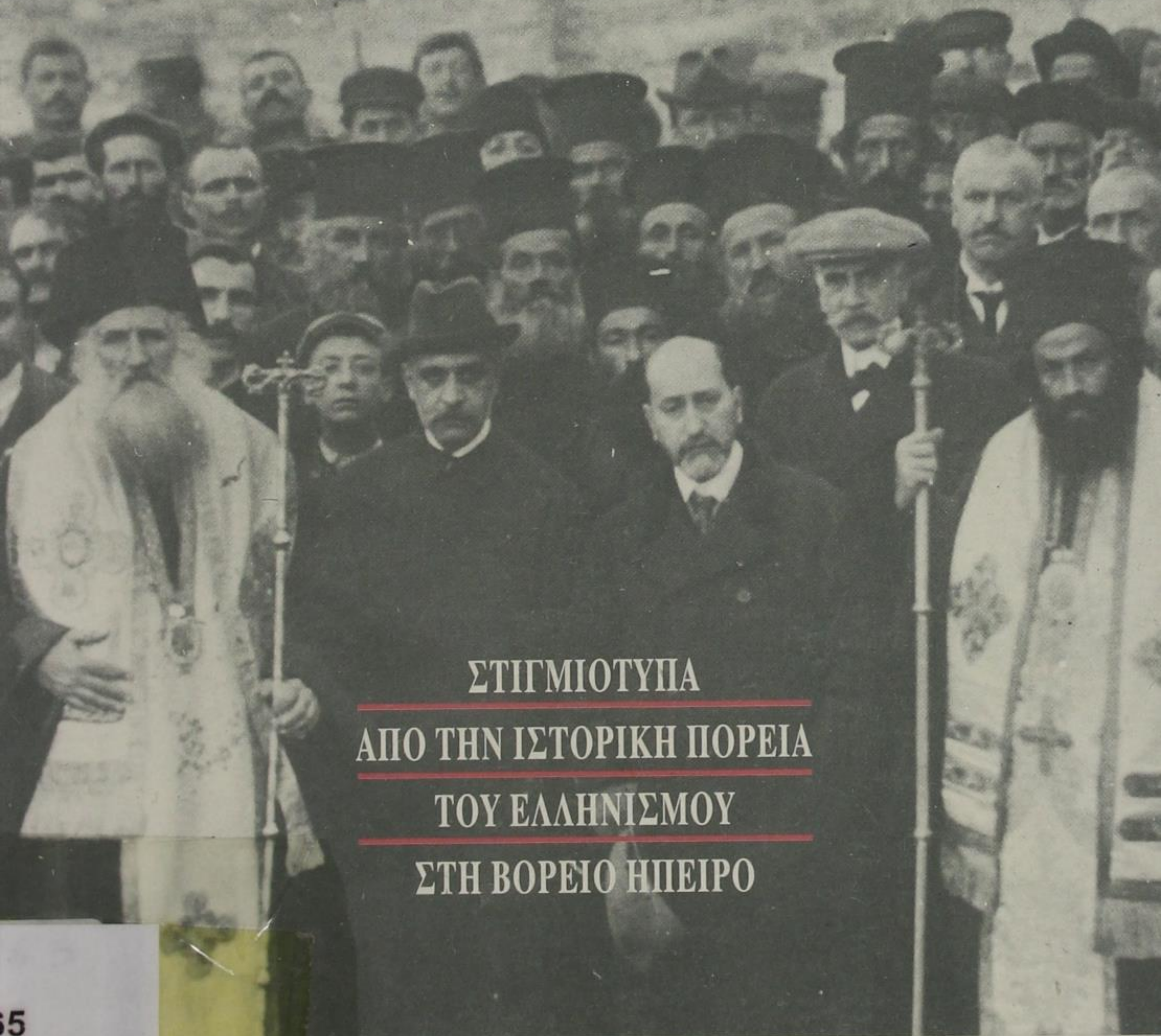

ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

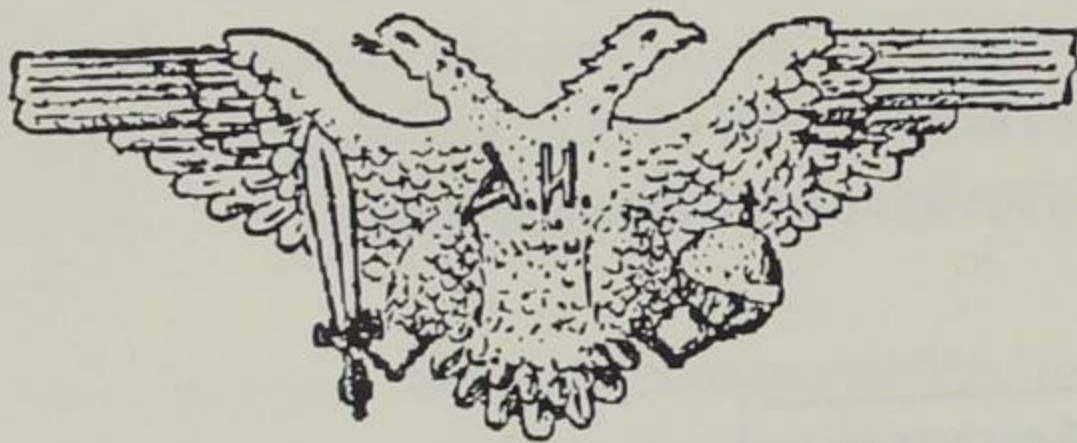
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

β' έκδοση

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1995

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Κείμενα - Επιμέλεια

π. Αναστάσιος Γκοτσόπουλος

Γιάννης Ηλ. Εμίρης

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Εύη Γεωργαντζή

Παραγωγή

Δ.Πρίφτης και Υιοί Ο.Ε.

© Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, 1994

ΚΟΔ. ΕΓΓ. 7213

Οργανωτική επιτροπή εκδηλώσεων

Αιμιλία Γερουλάνου (πρόεδρος), Γιάννης Ηλ.Εμίρης (συντονιστής), π. Αναστάσιος Γκοτσόπουλος, Αικατερίνη Δασκαλάκη, Λίζα Έβερετ, Στάθης Ραπακούλιας, Αγλαΐα Σταυριανοπούλου, Βίκτωρ Παπαζήσης

Διοικητικό Συμβούλιο Πνευματικού Κέντρου Δήμου Αθηναίων

Πρόεδρος: Δημήτρης Λ. Αβραμόπουλος, Δήμαρχος Αθηναίων

Αντιπρόεδρος: Έλλη Ευαγγελίδου

Μέλη: Γιάννης Ηλ. Εμίρης, Άννα Φιλίνη, Μάνος Χαριτάτος, Κατερίνα Χέλμη, Μαρία-Κατερίνα Καμβασινού, Μάρω Κοντού, Σπύρος Μερκούρης, Ελευθέριος Παπαδόπουλος, Φώτης Παπαθανασίου, Λούη Πασαλάρη, Μαρία Στεφάνου, Μπέτυ Βαλάση, Ίων Βορές.

Διευθύντρια: Ασπασία Ηλιοπούλου

Η αναδρομή στην ιστορία και τον πολιτισμό της Βορείου Ηπείρου παρουσιάζει την έντονη εικόνα του ελληνισμού και των αγώνων του για ανεξαρτησία, αξιοπρέπεια, για το δικαίωμα στις ρίζες του.

Η Βόρειος Ήπειρος είναι ένα κομμάτι της ιστορίας του ελληνισμού. Έχει δική της συμβολή στους εθνικούς αγώνες, στη διατήρηση της γλώσσας, στη δημιουργία του πολιτισμού. Ο ελληνισμός ζει εκεί σε δύσκολες συνθήκες και αξίζει η κάθε προσπάθεια ώστε να μη γίνονται διακρίσεις εις βάρος του με την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σήμερα που η ιστορία του κόσμου καταγράφεται με νέες ταχύτητες και άλλες προτεραιότητες, είναι ανάγκη δίπλα στην αφυπνισμένη συνείδηση να λειτουργήσει και ο ορθολογισμός. Πρώτη και αναγκαία προϋπόθεση: η γνώση. Αρκεί να δει κανείς τη μεγάλη και διαχρονική περιπέτεια της ελληνικής παιδείας στη Βόρειο Ήπειρο για να το αντιληφθεί.

Στην απόκτηση της γνώσεως αποσκοπεί και η έκθεση "Βόρειος Ήπειρος: Ελληνισμός μέσα στο Χρόνο" που παρουσιάζει το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων στα πλαίσια των ευρύτερων εκδηλώσεων του για τόπους και χρονικές περιόδους όπου ο ελληνισμός έζησε, δημιούργησε, βασανίστηκε, άφησε όμως ανεξίτηλη τη σφραγίδα της παρουσίας του, καθώς και τούτη η έκδοση που επιγραμματικά καταγράφει τον πολιτισμό και τον ηρωισμό των Ηπειρωτών μέσα στους αιώνες.

Η έκδοση αυτή αφιερώνεται στη μνήμη του Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης κυρού Σεβαστιανού.

Η Ήπειρος

3.000 χρόνια ιστορίας συνδέουν το γεωγραφικό χώρο της Ηπείρου με τον Ελληνισμό. "Αρχέγονος Ελλάς Ήπειρος" αναφέρει ο Πτολεμαίος, ενώ ο Αριστοτέλης την αποκαλεί "Ελλάδα την αρχαία".

Η Γη του Πύρρου πήρε το όνομά της από την αδελφή του Πενθέα, την εγγονή του Κάδμου και της Αρμονίας η οποία έφθασε εκεί με τα λείψανα του αδελφού της για ν' αφήσει κι αυτή την τελευταία της πνοή στο ιερό δάσος της Χαωνίας.

Ο Στράβων, γεωγράφος και ιστορικός του 4ου μ.Χ. αιώνας, προσδιορίζει τα όρια της Ηπείρου στην Εγνατία οδό που ξεκινούσε από το Δυρράχιο -την αρχαία Επίδαμνο- και προχωρούσε ανατολικά παράλληλα με το Γενούσο ποταμό: "ταύτην δε την οδόν (την Εγνατία) εκ των περί την Επίδαμνον και την Απολλωνίαν ιούσιν, εν δεξιά μεν εστι τα Ηπειρωτικά έθνη κλυζόμενα τω Σικελικώ πελάγει μέχρι του Αμβρακικού κόλπου, εν αριστερά δε τα όρη των Ιλλυριών"

Για την εθνική ταυτότητα των κατοίκων της περιοχής ο Προκόπιος, ιστορικός του 6ου μ.Χ. αιώνας, αναφέρει: "Έλληνες εισί, Ηπειρώται καλούμενοι, άχρις Επιδάμνου πόλεως ήπερ επιθαλαττία οικείται".

Χάρτης που παρουσιάζει τις ευρωπαϊκές περιοχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας διαχωρισμένες κατά εθνότητα, 1.800 μ.Χ.